

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*

**Husdyrbruget
Enghavevej 40
7361 Ejstrupholm**

Afgørelsesdato: 6. august 2024

Copyright

Ortofoto (fra 2015 -) og skråfoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
HUSDYRBRUGET	5
ANSØGER	5
EJENDOM	5
MATRIKLER PÅ EJENDOMSNUMMER	5
ANSØGNINGEN	6
HISTORIK	6
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	6
VILKÅR	7
LOVGRUNDLAG	9
BIAKTIVITETER	10
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	10
GYLDIGHED	10
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	10
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	10
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	10
PLACERING AF ANLÆGGET	10
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	12
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	13
NATUR	14
PÅVIRKNING AF NATUR	14
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	17
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	18
FORURENING OG GENER	18
LUGT	18
STØJ	21
STØV	22
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	22
LYS	23
AFFALD	23
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	24
TRANSPORT	25
SPILDEVAND	26
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	26
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	27
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	27
KLAGEVEJLEDNING	27

INTERESSENTLISTE29
BILAG29

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	27012248
Husdyrbrugets navn	Chinchilla
Beliggenhedsadresse	Enghavevej 40
Postnummer	7361
By	Ejstrupholm

Ansøger

Ansøgersnavn	Bo Carøe
Ansøgeradresse	Viborgvej 133
Ansøgerpostnummer	8600
Ansøgerby	Silkeborg
Ansørgertelefon	25740714
Ansøger-email	bo@caroe.net

Ejendom

Ejendomsnummer	1461243
CHR nummer	23728

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 5a - Sdr. Gludsted By, Ejstrup
Matrikel: 5b - Sdr. Gludsted By, Ejstrup
Matrikel: 6g - Frisbæk, Nr. Snede
Matrikel: 6d - Frisbæk, Nr. Snede

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 28. maj 2024 modtaget en ansøgning om en § 16b-miljøtilladelse jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, til husdyrbruget, Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm.

Ansøger ønsker at opstarte en chinchilla-produktion med mulighed for op til 3.000 moderdyr med tilhørende hvalpe, samt tilladelse til opsætning af en container til husdyrgødningen fra chinchillaerne.

Husdyrbruget får et samlet produktionsareal¹ på 630 m², hvorpå der er chinchillaer. Produktionen vil ske i de eksisterende bygninger, og der foretages ikke bygningsmæssige ændringer.

Historik

8 års drift

Tidligere tilladelse ikke gældende grundet kontinuitetsbrud.

Nudrift

Der er i dag ingen gældende tilladelse på ejendommen. Tidligere tilladelse er bortfaldet på grund af opstået kontinuitetsbrud pr. 1. januar 2024. Indtil den 1. januar 2021, fungerede husdyrbruget som kviehotel.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm, med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16b, stk. 1, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

¹ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Stald-størrelse (m ²)	Ventilation	Kilde-højde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktions-areal (m ²)
Stald	1334	Naturlig ventilation	6 m	(#704131) Får og geder. Dybstrøelse ²	0	630

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Gylle	Flydende	Er kontrolleret i 2023			163
Container	Fast			2,5 x 6 meter	15

² Produktion/dyretype: Chinchilla findes ikke som en valgmulighed ved indtastning af dyretype i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningsgrundlaget ved beregning af emissioner på lugt og ammoniak er i stedet lavet ud fra får og geder da det er Ikast-Brande kommunes vurdering at får og geder på dybstrøelse er den produktionsform, der ligner mest på baggrund af fodertype og gødning.

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf).

Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ³
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 244686, version 4, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 7. juli 2024.

Husdyrbruget er omfattet af § 16b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ er indarbejdet.

³ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^{iv} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Berørte er den 12. juli 2024 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 6. august 2024, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer> den 7. august 2024. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm.

Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger cirka 2,7 km nordøst for Ejstrupholm by, der er nærmeste byzone, og ca. 3,1 km nordøst for nærmeste sommerhusområde (Søbrinken ved Ejstrup sø). Nærmeste landsby/samlede bebyggelse er Gludsted, der ligger cirka 2 km nord for produktionsanlægget. Nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål er også beliggende i Gludsted, ca. 2,2 km nord for husdyrbruget. Se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 370 meter vest for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Enghavevej 38, 7361 Ejstrupholm) er beliggende ca. 440 meter i sydlig retning.

Etableringen af chinchillaproduktionen sker i nuværende bygninger og bygningerne tages i brug som de er, dog bliver yderdøre udskiftet til nogle mere isolerede og tætte, end traditionelle stalddøre. Der er fast gulv i alle stalde med opstillede chinchillabure. Bemærk at chinchilla gødningen altid ligger på plastfolie, som er hævet over gulvet. Plastfolien ligger aldrig direkte på gulvet.

Chinchillaproduktionen vil foregå i lukkede bygninger, hvor der er krav til, hvilke temperaturer og fugtighed (gerne 60% relativ fugtighed eller derunder) dyrene skal holdes ved, for at optimere velfærd og udvikling af pels.

Chinchillaen lever oprindeligt højt oppe i Andesbjergene, hvor det sjældent regner, og hvor der er et meget tørt miljø. Det er det staldmiljø, som man prøver at efterligne. Chinchillaer plejer sin pels i fin ovntørret sand hver dag. Det sand, som hænger fast i pelsen inden dyret ryster sig, lander på plastfolien og kommer med i gylletanken.

Foderet tages ud af siloen og fyldes i spande til den daglige fodring, som forgår med håndkraft (ingen brug af maskiner). Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på, at undgå spild og fugtighed i stalden.

De 3.000 chinchillaer bruger ca. 40 liter rent drikkevand i døgnet, så vandforbruget er meget begrænset. Der anvendes drikkeventiler, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortælleverdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortælleverdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmæssigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn's natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandsslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet

- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen konstaterer

Staldanlæg, gyllebeholder samt gødningscontainer er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Bevaringsværdige landskaber
- Større sammenhængende landskab
- Sø og å-beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer/kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen.

Husdyrbruget ligger inden for et område, der er udpeget som *"geologisk bevaringsværdi"* i Kommuneplan 2021 – 2033 for Ikast-Brande Kommune. Jævnfør kommuneplanen skal de geologiske værdier bevares, og de skal være synlige i landskabet. Således skal byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og andet, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Hvor det er nødvendigt at tillade anlæg og byggeri, er det vigtigt, at der i hvert enkelt tilfælde findes den bedste løsning.

Den ønskede gødningscontainer, der opsættes på husdyrbruget vil blive placeret i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, og vil være skjult af beplantning. Højden på containeren vil være væsentligt mindre end de eksisterende bygninger. Højden på gødningscontainer < 3 meter over terræn.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortælleverdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen følger hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen konstaterer

Staldanlæg, gyllebeholder samt gødningscontainer er ikke beliggende/placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift⁴ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	529,2	70,6	599,8
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Der er således en emission på 600 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med nudriften og driften for 8 år siden.

⁴ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før godkendelsestidspunktet.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁵- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover

⁵ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet kan ikke stilles lavere end en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

Kommunen skal vurdere om etableringen af chinchillaproduktionen på husdyrbruget Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm, kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder og resultere i en tilstandsændring af de pågældende naturtyper.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig ændret påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er et surt overdrev, som ligger i Habitatområde nr. 235 - Holtum Ådal, øvre del. Overdrevet ligger ca. 3,8 km sydsydøst for husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden (kumulation).

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 4 km nordøst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, også her vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er et overdrev, som ligger ca. 500 meter sydvest for husdyrbruget. Der ligger også en mose ca. 1 km øst for anlægget. Til nærmeste overdrev viser beregningen, at merdepositionen fra husdyrbruget, efter etableringen af chinchillaproduktionen, vil være 0 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til mosen, som ligger øst for husdyrbruget, viser ligeledes en merdeposition på 0 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger ikke ammoniakfølsomme skove indenfor 1.000 meter fra husdyrbruget.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

§ 3-natur

Nærmeste naturområde, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens* § 3 er enge, vandløb og/eller søer/vandhuller, der ligger enten sydvest, syd eller sydøst for husdyrbruget. Afstanden varierer fra ca. 80 meter til 200 meter. Beregningen til § 3 områderne viser depositioner på mellem 0,2 og 0,5 kg N pr. ha pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3, 4 og 5.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at etablering af dyreholdet ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{vi} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 km X 10 km – i hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I det kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV-arter: damflagermus, vandflagermus, brun-flagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv. I følge Danmarks Miljøportals Naturdata er der indenfor en radius af 2 km fra husdyrbruget ikke sket registreringer af bilag IV-arter.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁶ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde. Det betyder, at beboere i landzone skal tåle en større lugtgener end beboere i landsbyer (samlet bebyggelse og lokalplanlagte boligområder i landzone) og i byzone.

Der er dog i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁷ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på

⁶ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁷ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁸ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁹ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model¹⁰. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, total set, som omkringboende udsættes for.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer betyder, at der er et lavere luftskifte i stalden som derved medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at kravene til maksimal lugtgene er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medføre lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand er den ukorrigerede geneafstand korrigeret i forhold til placering af omboende (vindretning) og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation), samt eventuel lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

⁸ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁹ LE: Lugtenheder

¹⁰ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Ejstrupvej 19 	0	NY	0*	0*	892,9	Ja
Ejstrupvej 20 	0	NY	0*	0*	963,5	Ja
Enghavevej 37 	0	NY	0*	0*	726,1	Ja
Enghavevej 38 	0	NY	0*	0*	479	Ja
Enghavevej 43 	1	NY	0*	0*	514,5	Ja
Enghavevej 44 	0	NY	0*	0*	823,2	Ja
Enghavevej 46 	0	NY	0*	0*	829,3	Ja
Engvej 4 	0	NY	27,2	29,9	1991,9	Ja
Hjællandvej 1 	1	NY	27,2	29,9	1971,5	Ja
Ejstrupholm by 	0	NY	36,8	35	3045	Ja
Sommerhusområde Ejstrup Sø 	0	NY	36,8	35	3134,5	Ja

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszonen for lugt er i husdyrgodkendelse.dk angivet til 0 meter. Det skyldes, at beregning af konsekvensområdet knytter sig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis til FMK-modellen, der i sin tid kun blev udviklet til kvæg, svin og fjerkræ. Der blev senere, udarbejdet en omregning for mink fra OU til LE, så der også kan beregnes et konsekvensområde for minkbrug. I helpdesksvar fra den 13. maj 2020 skriver miljøstyrelsen følgende:

Ved behandling af en ansøgning om dyrehold, hvor der ikke er grundlag for at beregne konsekvensområde, må kommunen derfor vurdere på anden måde, hvem der er berørte eller forventes klageberettigede.

Miljøstyrelsen anbefaler, at der tages udgangspunkt i geneafstanden for byzone beregnet efter Miljøstyrelsens lugtmodel og at kommunen foretager en konkret vurdering af, om der bør høres naboer inden for en længere afstand end denne geneafstand".

I nærværende sag er det beregnede konsekvensområde til byzonen 35 meter.

Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings¹¹- og klageberettigede.

Ikast-Brande Kommune har på baggrund af ovenstående helpdesksvar fra miljøstyrelsen valgt, at orienterer nuværende ejer af Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm, samt eventuelle ejere af matrikler med beboelse, der grænser op til matriklen, hvorpå produktionsanlægget ligger. I nærværende sag er der ingen matrikler med beboelse, der grænser op til matriklen, hvorpå produktionsanlægget ligger.

¹¹ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på, samt ved minimering af tidsrummet, for håndtering af husdyrgødning.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering af husdyrgødning. Gødningshåndtering sker i forbindelse med udmugning og udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er så lave, at lugtspredningen ikke kan beregnes i forhold til enkeltboliger uden landbrugspligt og til samlet bebyggelse, lokalplanlagte boligområder, byzone og sommerhusområder er geneafstanden beregnet til at ligge langt under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område-/beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Støjkilde	Placering/beskrivelse	Driftstid
Levering af foder	Siloen er placeret i bygning 6 (foderladen) og foderet blæses ind i siloen fra østsiden af bygningen.	Indblæsningen tager ½ time og sker hver anden måned på en hverdag mellem 6 - 18.00
Husdyrgødnings-udbringning	I forbindelse med udbringningssæsonen sker der først en omrøring af husdyrgødning (ca. 1/2 time) og efterfølgende kommer maskinstation / modtager og henter gødningen	Udbringningen sker over få dage hvert forår og kan ske alle ugens dage. Som udgangspunkt mellem 6 - 22.00
Udmugning fra stald	Kørsel fra stald på vestsiden af staldbygning 7* til gylletank eller container med minilæsser	2 timer pr uge

*Placering af bygninger ses på kortbilag 1

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg, samt interne transporter ikke vil give anledning til støjpåvirkning, der vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget,

og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde – F34 – er Skovområde syd for Silkeborg, der ligger cirka 4,2 km fra staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Ansøgers oplysninger

Der er som sådan ingen støvkilder på ejendommen. Der kommer en begrænset mængde støv når der blæses foder i siloen. Støvet opsamles i filterpose. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen. Der forekommer let støv når chinchillaerne tager sandbad. Der støvsuges løbende i stalden for at holde stalden ren. Støvsugerens indhold tømmes i gylletanken eller i gødningscontaineren, da det består af spildt foder, ekskrementer, sand og pels.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, blandt andet i kraft af ejendommens placering i forhold til naboer.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

Generelt holdes staldsystemet så rent og tørt som overhoved muligt, da høj fugtighed giver dårlig pels på dyrene. Staldsystemet holdes sikret, med net over alle ventilations åbninger, så der ikke er adgang for rotter, mus eller andre små gnavere, heller ikke fluer. Døre og porte holdes også lukket, så der ikke er adgang for gnavere. Samtidig vil der være katte på ejendommen til at holde evt. strejfer (rotter) væk.

Husdyrgødning fra chinchillaer indeholder en del spildt foder. Derfor bliver det, straks efter det kommer ud af stalden, fyldt i enten gylletanken eller i gødningscontaineren.

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Ved observation af rotter vil det straks blive anmeldt til den kommunale ordning og evt. autoriseret rottebekæmpelsesfirma, og der vil også blive sat fælder op til bekæmpelse.

Plastfolien under burene trækkes ned i en trillebør, og køres ud af stalden, herefter folien rystes for møg osv., som kommes i skovlen på minilæsseren og læsses op i gyllebeholderen eller i gødningscontaineren. Plastfolien kommes i en lukket container, og eventuelt spild fejes op med det samme, for at undgå uhygiejniske forhold, som kan tiltrække skadedyr.

Hovedparten af foderet opbevares i lukket indendørs silo, enkelte fodertyper som bruges i mindre mængde leveres i sække.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, om fluebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

Lys

Ansøgers oplysninger

Der er lys inde i stalden ved avlsdyrene i ca. 15 timer i døgnet (kl. 05 - 21), for at de yngler jævnt året rundt. Hos ungdyrene er der kun lys under arbejdet i stalden.

Der anvendes almindelige LED lysrør. Ingen farvede eller blinkende lys. Der er ingen udendørs arbejdsbelysning. Der er langt til naboer og ejendommen er omkranset af læhegn, så naboer vil ikke blive generet af lys i stalden.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform (nærmeste nabobeboelse ligger ca. 375 meter mod vest).

Affald

Ansøgers oplysninger

Chinchillafarmen er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af, at den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Der bruges 0.003 mm klar genbrugs plastfolie til opsamling af gødning under chinchillaburene, det sendes til forbrænding pga., at det er for beskidt til genanvendelse. Der findes ingen kendte alternativer end at bruge plastfolie under burene. Har undersøgt om det er muligt at bruge plastik, der kan nedbryde sig selv,

men det findes ikke endnu. Det brugte folie opbevares i container, som dimensioneres efter plastmængden og afhentningshyppigheden. Mængden af plastfolie kendes ikke præcis. Bruger så lidt som muligt.

Farligt og klinisk risikoaffald:

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser leveres til kommunal modtagestation, da det er ubetydelige små mængder. Der kan en sjælden gang være kanyler fra medicinering. I så tilfælde tager dyrlægen disse med.

Medicinrester afleveres på apoteket.

Døde dyr (håndtering og bortskaffelse)

Pelsede kadaver og døde dyr fryses ned og afhentes af DAKA, afhentningshyppigheden afhænger af antal.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^{vii}* for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Hvis der skulle forekomme olieaffald, vil det blive afleveret på den kommunale modtagestation eller afhentet af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal modtagestation.

Smøreolie og fedt til f.eks. traktor, minilæsser med videre opbevares i dunke i maskinhuset, hvor der er fast støbt gulv. Evt. olie spild opsamles straks.

Brændstof til f.eks. minilæsser vil blive hentet på tankstation i en dunk og påfyldt maskinen efter behov.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *olietankbekendtgørelsen^{viii}* skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Ansøgers oplysninger

I nedenstående tabel ses oversigt over de transporter til og fra ejendommen, som forventes vil komme som følge af, at der etableres en chinchillaproduktion på Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm.

Antal transporter	Ansøgt drift
Handelsgødning	- ingen, da vi ikke dyrker jorden
Grovfoder	Grovfoder (Hø/Ensilage) - en palle snittet hø i sække pr. år. Der bruges kun hø i meget begrænset omfang.
Tilskudsfoder fra Foderstoffirmaer	Der vil blive leveret foder med tankbil ca. hver 2. måned
Transport af husdyr til og fra ejendommen	- Skind eller dyr til pels, 1 transport pr. måned. Lille varebil eller personbil
Diesel	Meget begrænset, da vi ikke dyrker jorden. Brændstof til f.eks. minilæsser vil blive hentet på tankstation i en dunk som opbevares i maskinhus med fast grund, og påfyldes maskine efter behov.
Fast besøg af dyrlæge	1 gang årlig efter behov. Dyrlæger har meget begrænset viden om chinchilla, og vil helst kun komme til et årligt besætningsbesøg.
DAKA	dyrekroppe opbevares i fryser til senere afhentning til destruktion, afhentes af DAKA efter behov
Afhentning/udbringning af husdyrgødning	Gyllebeholder tømmes i gyllesæson, antallet af kørsler afhænger af gylletransporternes størrelse, mængden af nedbør og hvis gødningen fra Chinchillaerne kommer i gylletanken og af antallet af dyr i stalden. Maks. 40 transporter med lastbil. Transporter til tanken vil ske i dagtimerne. Afhentning af husdyrgødning vil kunne forekomme hele døgnet, og afhænge af både vejret og travlheden i forbindelse med forårsarbejdet. Ved anvendelse af container vil både container og opsamlingsbeholderen tømmes efter behov. Tømning vil ske i dagtimerne antal transporter anslås til 12 stk. pr år.
Chinchilla sand	leveres i papir sække på palle, 1-2 paller pr år.

Der tages hensyn til naboer og omkringboende. Der er ikke tættere bebyggede områder i nærheden af ejendommen.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Stalden og burene vaskes ikke, det kan ske at enkelte bure skal vaskes, ved et dyr med diarre. Det sker med en spand lunken vand og en børste, vandet vil lande på plastikken, og enten fordampe igen eller komme i gyllebeholderen sammen med den øvrige husdyrgødning.

Vaskeplads: På chinchillafarmen foretages ikke særlig vask af maskiner og redskaber, undtagelsesvis vil det blive gjort på møddingspladsen og vandet vil blive opsamlet og pumpet i gyllebeholderen.

Tagvand: tagvandet løber ud på jorden/faskine, nogle bygninger har tagrende, andre har ikke. Inden vi købte ejendommen har vi besøgt den flere gange, både i snevejr, regnvejr og solskin, der har altid været fint tørt omkring ejendommen, ingen mudderhuller.

Sanitært spildevand: Der er ingen toilet i stalden.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Gødningen fra chinchillaerne vil enten blive opbevaret i gylletank eller i container. I miljøansøgningen er der regnet med det værste tænkelige scenarie, hvor både gylletanken og containeren er i brug samtidigt.

I fremtiden er det planlagt, at gylletanken som minimum skal bruges til udefrakommende gylle (Biogasgylle) og, hvis muligt, også til gødningen fra chinchillaerne. Chinchillagødningen vil blive afsat til anden side. Gyllebeholderen røres op og tømmes en gang om året i gyllesæsonen.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for en voksende afgrøde.

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Tanken er senest kontrolleret i 2023.

I tilfælde af, at det viser sig at være for besværligt at tilføre chinchillagødningen til gylletanken vil gødningen blive opbevaret i en lukket container med overdækning. Containeren vil stå på støbt møddingsplads med opsamlings beholder, som også allerede forefindes på ejendommen. Container og opsamlings beholder vil blive tømt efter behov og kun foregå i dagtimerne.

Kommunen vurderer

Ifølge *husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{ix} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at

overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en samlet emission på 599,8 kg NH₃-N pr. år og er derved ikke omfattet af kravet om at skulle reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

Ikast-Brande Kommune bemærker i forlængelse heraf – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte chinchillaproduktion, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest onsdag den 4. september 2024.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Landbrug og Landzone

Interessentliste

Følgende har haft udkast til afgørelse til gennemlæsning:

Ansøger: Bo Carøe, Viborgvej 133, 8600 Silkeborg e-mail: bo@caroe.net

Ejer: Morten Jeppesen, Ejstrupvej 23, 7361 Ejstrupholm

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark – e-mail: info.dk@greenpeace.org
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk
- Ejer: Morten Jeppesen, Ejstrupvej 23, 7361 Ejstrupholm

Bilag

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 3: Kategori 1-, og 2-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Kategori 3-natur

Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3

Bilag 1: Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

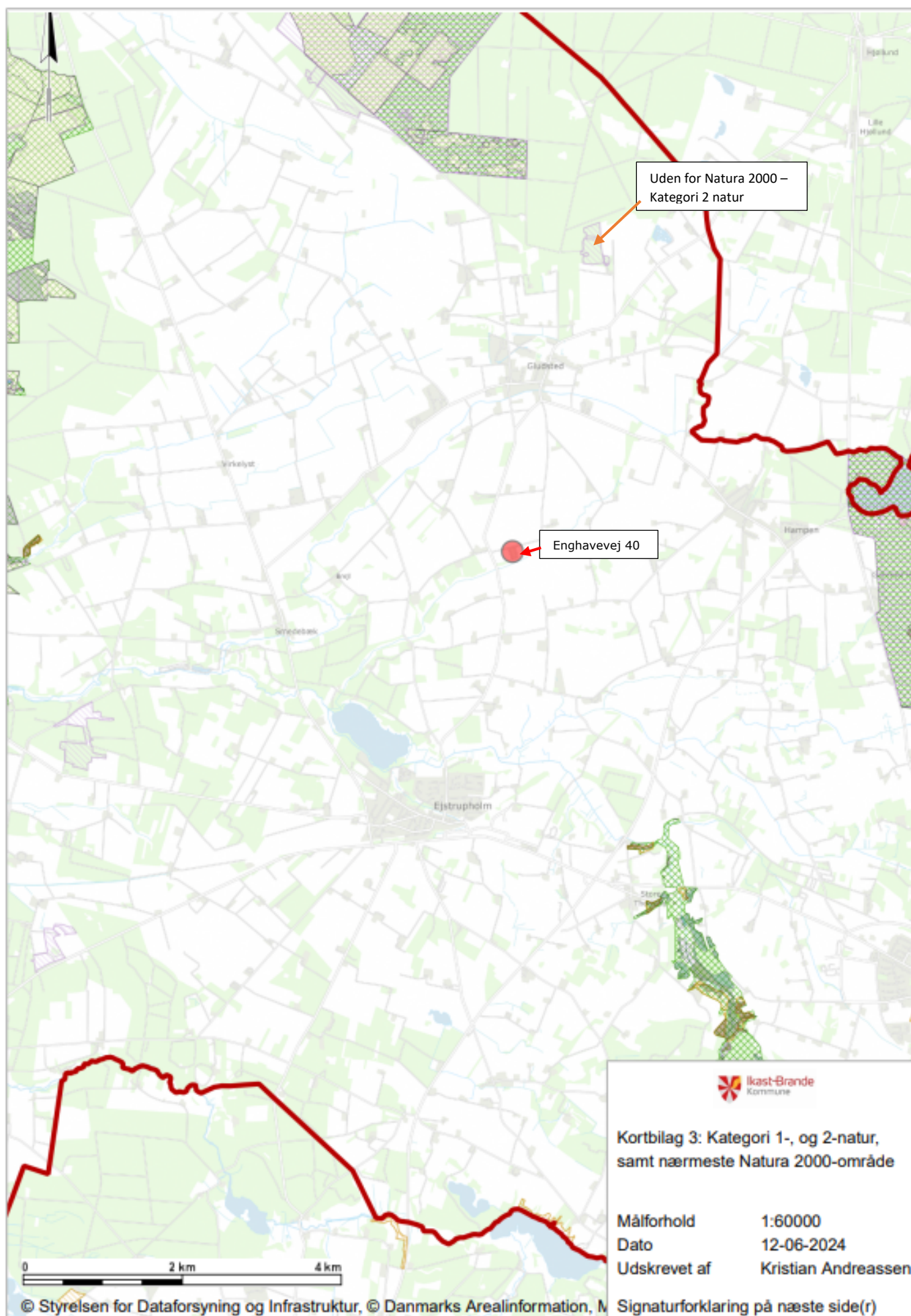
Bilag 2: Udskrift af ansøgningsskema 244686 fra www.husdyrgodkendelse.dk

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Enghavevej 40, 7361 Ejstrupholm

1	Maskinhus – delvist udlejet til murer fra Ikast – bruges til fjernlager
2	Carport
3	Stuehus
4	Carport
5	Gammel stald – ikke i brug
6	foderlade/chinchilla stald
7	Stald
8	Stald
9	Halvtag
10	Mellemgang
11	Stald
12	Gylletank
13	Støbt plads med opsamling (til brug for opstilling af eventuel gødningscontainer)

Signaturforklaring

NATURA 2000 - Habitatområder (DAI)

 NATURA 2000 - Habitatområder

NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse (DAI)

 NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse

Kategori 2 - Heder og overdrev

 Kategori 2 Heder

 Kategori 2 Overdrev

Kategori 2 - lobeliesøer og højmoser

 Højmose

 Lobeliesø

Kategori 1 – Heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

 Kategori 1 Heder

 Kategori 1 Overdrev

Kategori 1 habitatnatur

 Lagune

 Strandvold med enårige

 Strandvold med flerårige

 Kystklint/klippe

 Enårig strandengsvegetation

 Vadegræssamfund

 Strandeng

 Indlandsalteng

 Forklit

 Hvidklit

 Grå/grøn klit

 Klithede

 Havtornklit

 Gråsklit

 Skovklit

 Klitlavning

 Enebærklit

 Visse-indlandsklit

 Revling-indlandsklit

 Græs-indlandsklit

 Lobelle sø

 Søbred med småurter

 Kransnålsø

 Næringsrig sø

 Brunvandet sø

 Våd hede

 Tør hede

 Enekrat

 Tør overdrev på kalkholdigt

 Kalkoverdrev

 Surt overdrev

 Tidvis våd eng

 Højmose

 Nedbrudt højmose

 Hængesæk

 Tørvelavning

 Avneknippemose

 Kildevæld

 Røgkær

 Indlandsklippe

 Bøg på mor

 Bøg på mor med kristtorn

 Bøg på muld

 Bøg på kalk

 Ege-blandskov

 Vinteregekov

 Stilleke-krat

 Skovbevokset tørvemose

 Elle- og askeskov

Bilag 1

Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).

^{vi} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: <https://affald.ikast-brande.dk/media/25rdaodi/jan-23-regulativ-for-erhvervsaffald-jan-2023.pdf>

^{viii} Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*olietankbekendtgørelsen*).

^{ix} Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (*husdyrgødningsbekendtgørelsen*).